

บทวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกา
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8820/2561 (ประชุมใหญ่)
เรื่อง การให้สัตยาบันนี้ร่วมของสามีภรรยา

ไพโรจน์ กัมพูสิริ
Piroj Kampusiri

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง พระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
Faculty of Law, Thammasat University,
2 Phrachan Road, Phra Nakhon, Bangkok 10200
Corresponding author Email: paioj_kp@hotmail.com

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8820/2561 (ประชุมใหญ่) - หนึ่งร่วมของสามีภริยาตาม ป.พ.พ.
มาตรา 1490 (4) อันได้แก่ หนึ่งที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว
แต่อีกฝ่ายได้ให้สัตยาบัน

ส. ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 1 ไม่ใช่ในนิติกรรมที่ ส. จำต้องได้รับความยินยอมจาก
คู่สมรส เมื่อจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นภริยาให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไปจึงเป็นการแสดงเจตนารับรู้และ
ไม่คัดค้านที่ ส. สามีไปทำนิติกรรม หาใช่เป็นการให้สัตยาบันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา 1490 (4) ไม่ เนื่องจากจำเลยที่ 2 มิได้รับรองการที่ ส. ก่อหนี้ขึ้นแล้วตามมูลหนี้ที่มีการทำ
สัญญาค้ำประกัน จำเลยที่ 1 คงปรากฏเฉพาะจำเลยที่ 2 รับรู้ถึงการเข้าทำสัญญาค้ำประกันของ
ส. เท่านั้น เมื่อจำเลยที่ 2 ไม่ได้ให้สัตยาบันการก่อหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่คู่สมรสได้กระทำไป
จำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4)

จำเลยที่ 5 ซึ่งเป็นคู่สมรสของจำเลยที่ 3 ผู้ค้ำประกันได้ทำหนังสือให้ความยินยอมใน
การทำนิติกรรมเช่นเดียวกับจำเลยที่ 2 ซึ่งถือไม่ได้ว่าเป็นการให้สัตยาบันการก่อหนี้ตามสัญญา
ค้ำประกันที่คู่สมรสได้กระทำไปอันจะทำให้จำเลยที่ 5 ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ 3
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4) แม้จำเลยที่ 5 ไม่ได้ฎีกา แต่หากให้จำเลย

ที่ 5 ซึ่งเป็นคู่สมรสของจำเลยที่ 3 ต้องร่วมรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมยอมเป็นผลให้จำเลยที่ 5 รับผิดชอบโดยไม่ชอบ เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาขอที่จะแก้ไขคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7

คำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้นเป็นการประชุมใหญ่ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ชัดเจน สามารถยึดถือเป็นแนวทางต่อไป ทั้งจะเป็นการยุติข้อสงสัยที่ถกเถียงกันในวงวิชาการและผู้ใช้กฎหมายเสียที่ปัญหาที่เป็นประเด็นนำขึ้นสู่การพิจารณาของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา คือการที่ภริยาให้ความยินยอมแก่สามีในการทำสัญญาค้ำประกันบุคคลอื่นจะถือได้หรือไม่ว่าเป็นการให้สัตยาบันแก่หนี้ดังกล่าวตามมาตรา 1490 (4) ซึ่งศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า ในส่วนที่สามีทำสัญญาค้ำประกันบุคคลอื่นไม่ใช่นิติกรรมที่จำต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรส เมื่อภริยาให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไปจึงเป็นการแสดงเจตนารับรู้และไม่คัดค้านที่สามีไปทำนิติกรรม หาใช่เป็นการให้สัตยาบันตามนัยของบทบัญญัติมาตรา 1490 (4) ไม่ เนื่องจากไม่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แต่อย่างใดว่าภริยารับรองการที่สามีก่อหนี้ขึ้นแล้วตามมูลหนี้ที่มีการทำสัญญาค้ำประกัน จึงไม่ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม

ความจริงบรรทัดฐานข้างต้นเป็นไปตามความเห็นของท่านอาจารย์หยุด แสงอุทัยที่ได้คัดค้านบรรทัดฐานเดิม ๆ ที่มีมา (โดยตลอดระยะเวลา 67 ปีที่ผ่านมา) โดยในหมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 521/2494 ท่านได้เขียนไว้ว่า...คำว่า “หนี้ที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน” จึงต้องตีความตรงไปตรงมาตามถ้อยคำว่าหมายถึงกรณีที่สามีหรือภริยาได้ให้สัตยาบันที่จะยอมเป็นลูกหนี้ร่วมกัน คือมาให้คำรับรองที่จะเป็นลูกหนี้ร่วมกันในเวลาภายหลังเท่านั้น เช่น เมื่อเจ้าหนี้เร่งรัดการชำระหนี้จากภริยา สามีก็แสดงว่ายินยอมที่จะเป็นลูกหนี้ร่วม การตีความคำว่า “สัตยาบัน” ให้หมายความถึงเพียงแต่การอนุญาตให้ภริยาทำนิติกรรมมาแต่แรกย่อมจะทำให้ประมวลแพ่งฯ มาตรา 37 (ตัวเลขในบรรพ 5 เดิม) ไร้ความหมาย ประมวลแพ่งฯ จัดให้มีระบบสินส่วนตัวของสามีหรือภริยาก็ก็น่าจะไม่มีประโยชน์และต่อไปสามีที่จะระมัดระวังตัวก็ย่อมจะไม่อนุญาตให้ภริยาทำนิติกรรมเพราะเกรงจะมีผลผูกมัดสินส่วนตัวของเขา และให้ภริยาไปขอต่อศาล ศาลให้อนุญาตตามประมวลแพ่งฯ มาตรา 43 (ตัวเลขในบรรพ 5 เดิม) ซึ่งการอนุญาตศาลย่อมจะไม่ทำให้นิติกรรมที่ภริยาทำขึ้นผูกมัดทรัพย์สินส่วนตัวของสามี¹ ในขณะที่ท่านอาจารย์เพริช หุตางกูร และท่านอาจารย์จิตติ ดิงศักดิ์ย์ กลับเห็นว่าการ

¹ มาตรา 38 ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติทั้งหลายต่อไปนี้ หญิงมีสามี ถ้ามิได้รับอนุญาตของสามีหาอาจทำการอันหนึ่งอันใดที่จะผูกพันสินบริคมที่ได้ไม่

การใดอันกระทำให้ฝ่าฝืนกฎหมายอันนี้ ท่านว่าเป็นโมฆียะ

มาตรา 43 ถ้าสามีทวงถามการอนุญาตโดยประกาศจากเหตุอันสมควร หญิงมีสามีจะร้องต่อเพื่อสั่งอนุญาตให้ตนจัดการแก่ส่วนของตนในสินบริคมก็ได้

ที่สามียอมรับผูกพันตนในการกระทำของภริยาไว้ล่วงหน้า ก็ย่อมมีผลเหมือนกันกับปล่อยให้ภริยาทำไปแล้ว สามีไปให้สัตยาบันในภายหลังย่อมอยู่ในความประสงค์ของกฎหมายให้เป็นหนึ่งรวมเหมือนกัน การยินยอมล่วงหน้ากับสัตยาบันภายหลัง จึงไม่ทำให้มีผลแตกต่างกัน (หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2594/2516)

สำหรับการให้สัตยาบันแก่นิติกรรมที่เป็นโมฆียะโดยทั่วไป ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ท่านอาจารย์หยุด แสงอุทัย ได้อธิบายไว้ว่า หมายถึงกรณีที่การกระทำในขณะที่กระทำลงเป็นการกระทำที่ปราศจากอำนาจ แต่ภายหลังได้มีการรับรองเพื่อให้การนั้น ๆ มีผลใช้บังคับได้ (หมายเหตุท้ายฎีกาเดียวกัน) สำหรับท่านอาจารย์ศันต์ภรณ์ โสติพิพันธุ์ การให้สัตยาบันคือการรับรองความบกพร่องต่าง ๆ **ที่เกิดขึ้น** เป็นเหตุแห่งโมฆียกรรมนั้นเสมือนกับเป็นการยอมรับความบกพร่องต่าง ๆ เหล่านั้น² โดยสรุป การให้สัตยาบันจะกระทำล่วงหน้าก่อนนิติกรรมนั้น ๆ จะเกิดขึ้นและตกเป็นโมฆียะไม่ได้

ในทางตรงข้าม ศาลฎีกาได้ยึดแนวทางว่า หากภริยาได้ให้ความยินยอมแก่สามีในการทำนิติกรรมกับบุคคลภายนอก (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธนาคารและสถาบันการเงิน) ถือได้ว่า “ร่วมรับรู้และเป็นการให้สัตยาบันโดยปริยาย” ดังตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาข้างล่างที่แม้สามีจะลงลายมือชื่อเป็นพยาน ก็ถือได้ว่าเป็นการที่สามีให้สัตยาบันโดยปริยาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 486/2516 สามีได้ลงชื่อเป็นพยานรู้เห็นในสัญญาจะซื้อจะขายยอมถือได้ว่าสามีได้ยินยอมหรือให้สัตยาบันโดยปริยายในสัญญาแล้ว หนี้ที่เกิดขึ้นเพราะภรรยาผิดสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินจึงเป็นหนี้ร่วมระหว่างภรรยา กับสามีตาม ป.พ.พ.1482(2) สามีต้องรับผิดชอบร่วมกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1026/2513 จำเลยก่อนนี้ขึ้นในระหว่างที่เป็นภริยาของผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องลงชื่อเป็นพยานในสัญญากู้ ย่อมถือได้ว่าผู้ร้องเห็นและให้สัตยาบัน หนี้สินรายนี้จึงเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยา

ที่หนักกว่านั้น ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเกี่ยวกับการให้ความยินยอมแก่คู่สมรสอีกฝ่ายในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับสินสมรสตามมาตรา 1476 ว่า **สามารถให้ความยินยอมเป็นการล่วงหน้าและตลอดไปได้** ดังนั้น เมื่อภริยายินยอมให้สามีทำนิติกรรมในการกู้เงิน กู้เบิกเงินเกินบัญชี

เวลาพิจารณาคำร้องต้องเรียกสามีมามีศาลด้วย

เมื่อศาลเห็นว่าการนั้นจะเป็นคุณประโยชน์แก่หญิงนั้น จะออกคำสั่งอนุญาตก็ได้ และศาลจะถอนจากัดข้อคำสั่งอนุญาตนั้นเมื่อใดก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

² ศันต์ภรณ์ โสติพิพันธุ์, **คำอธิบายนิติกรรมสัญญา**, พิมพ์ครั้งที่ 23 (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2563), น.222

คำประกัน ฯลฯ หรือทำนิติกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้อง โดยปริยัตกลงให้ความยินยอมในการกระทำนั้นตลอดไป แสดงว่าปริยามีเจตนาให้ความยินยอมสามีในการทำนิติกรรมที่ระบุในหนังสือให้ความยินยอมและนิติกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับธนาคารได้ตลอดไป (คำพิพากษาฎีกาที่ 3186/2538) ปริยาก็ไม่มีอำนาจขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาคำประกันที่สามีได้ทำไปตามมาตรา 1480 ได้

วกกลับมาเรื่องของการที่ศาลฎีกาถือว่า การที่ปริยาให้ความยินยอมสามีก่อนนี้ในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว ถือว่าเป็นการร่วมรับรู้และเป็นการให้สัตยาบันล่วงหน้าโดยปริยาย ได้มีคำพิพากษาลงตลอดระยะเวลาเกือบ 70 ปีที่ผ่านมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี พ.ศ. 2541-พ.ศ.2545 และคำพิพากษาฎีกาที่ 2829/2551 ซึ่งธนาคารเป็นโจทก์แทบทั้งสิ้น

คำพิพากษาฎีกาที่ 2568/2541³ หนี้ตามสัญญากู้ตามฟ้องเป็นหนี้ที่จำเลยที่ 1 สามีจำเลยที่ 2 ก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส แม้หนี้ตามสัญญากู้เงินและสัญญาจำนองที่ดินเฉพาะส่วนของจำเลยที่ 1 และสัญญาต่อท้ายหนังสือสัญญาจำนองจะเป็นหนี้ที่จำเลยที่ 1 ก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่หนังสือให้ความยินยอมของจำเลยที่ 2 เป็นหนังสือที่ให้ความยินยอมในการที่จำเลยที่ 1 ทำนิติกรรมทุกอย่างกับโจทก์ กรณีจึงถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ได้รับรู้ถึงหนี้เงินกู้ที่จำเลยที่ 1 ได้ก่อให้เกิดขึ้นตามสัญญากู้เงินและจำเลยที่ 2 ได้ให้สัตยาบันในหนี้ดังกล่าวแล้ว หนี้ตามสัญญากู้เงินตามฟ้องที่จำเลยที่ 1 ทำไว้กับโจทก์ดังกล่าว จึงเป็นหนี้ที่สามีปริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1490 (4) จำเลยที่ 2 ในฐานะปริยาจึงต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 ผู้เป็นสามีรับผิดชอบหนี้ดังกล่าวแก่โจทก์

คำพิพากษาฎีกาที่ 2161/2542 แม้หนี้เงินกู้จำนวน 3,500,000 ซึ่ง อ. สามีจำเลยกู้ยืมจากโจทก์ เป็นหนี้ที่ อ. ก่อขึ้นในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ของ อ. ฝ่ายเดียวก็ตาม แต่จำเลยก็ยินยอมเป็นหนังสือให้ อ. กู้ยืมเงินดังกล่าวจากโจทก์ การที่จำเลยได้ร่วมรับรู้ถึงหนี้เงินกู้ที่ อ. ได้ก่อให้เกิดขึ้นและจำเลยได้ให้สัตยาบันในหนี้ดังกล่าว หนี้จึงเป็นหนี้ที่สามีปริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490 (4) จำเลยในฐานะปริยาจึงต้องร่วมกับ อ. ผู้เป็นสามีรับผิดชอบหนี้เงินกู้ดังกล่าวให้แก่โจทก์

³ ก่อนหน้านั้นในคำพิพากษาฎีกา 339/2540 ได้มีนักวิชาการ (คุณพิสิษฐ เดชโชติศักดิ์) หมายเหตุท้ายฎีกาเตือนไว้ว่า “...1.คำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้เป็นบรรทัดฐานที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากในปัจจุบันนี้คู่สมรสเป็นจำนวนมาก ทั้งฝ่ายชายและหญิงต่างต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว โดยเฉพาะชีวิตนักธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งปกติสถาบันการเงินมักจะขอให้คู่สมรสของผู้กู้ทำหนังสือให้ความยินยอม ดังนั้น คู่สมรสที่มีใช้ผู้กู้จึงต้องใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนทำหนังสือให้ความยินยอม...”

คำพิพากษาฎีกาที่ 2107/2543 จำเลยที่ 1 ทำสัญญากู้เงินไปจากโจทก์ โดยจำเลยที่ 3 สามีมียอดจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อในหนังสือให้ความยินยอม ซึ่งมีข้อความว่าตนยินยอมให้จำเลยที่ 1 ทำนิติกรรมทุกอย่างกับโจทก์ได้ ดังนี้ ถือว่าจำเลยที่ 1 ร่วมรับรู้หนี้ที่จำเลยที่ 1 ก่อให้เกิดขึ้น และให้สัตยาบันในหนี้ดังกล่าว จึงเป็นหนี้ร่วมซึ่งจำเลยที่ 1 และที่ 3 ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ 2065/2544 จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นภริยาจำเลยที่ 1 ได้ลงชื่อในหนังสือให้ความยินยอมซึ่งระบุว่า ยินยอมให้จำเลยที่ 1 ทำนิติกรรมเกี่ยวกับการซื้อและจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและกู้ยืมเงินจากโจทก์ได้โดยไม่คัดค้าน ถือว่าจำเลยที่ 2 ได้ร่วมรับรู้หนี้กู้ยืมเงินที่จำเลยที่ 1 ผู้เป็นสามีได้ก่อขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ตนฝ่ายเดียวในระหว่างสมรส และจำเลยที่ 2 ได้ให้สัตยาบันในหนี้ดังกล่าวแล้ว หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินจึงเป็นหนี้ร่วมระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 ตาม ป.พ.พ.มาตรา 1490 (4) จำเลยที่ 1 และที่ 2 จะต้องรับผิดชอบหนี้ดังกล่าวร่วมกันต่อโจทก์

คำพิพากษาฎีกาที่ 2065/2545 การที่จำเลยที่ 2 ลงชื่อเป็นพยานและเป็นผู้ให้ความยินยอมในฐานะภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ผู้ค้าประกันหนี้ของบริษัท ส. แม้ว่าจำเลยที่ 1 จะมีได้มีส่วนรับเงินไปใช้เป็นการส่วนตัวหรือกิจการของครอบครัวก็ตาม แต่หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการที่จำเลยที่ 1 สามีก่อขึ้นในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียวโดยจำเลยที่ 2 ผู้ภริยาได้ให้สัตยาบันแล้ว จึงเป็นหนี้ร่วมตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (4) จำเลยที่ 2 จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ชำระหนี้ให้แก่โจทก์

คำพิพากษาฎีกาที่ 6829/2551 จำเลยที่ 1 ทำสัญญากู้เงินโจทก์และทำสัญญาจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ดังกล่าว โดยมีข้อสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองว่า หากโจทก์บังคับจำนองได้เงินไม่พอชำระหนี้ จำเลยที่ 1 ยินยอมรับผิดชอบชำระหนี้ส่วนที่ขาดจนครบ จำเลยที่ 2 เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ 1 ลงชื่อให้ความยินยอมในการที่จำเลยที่ 1 ทำสัญญากู้เงินดังกล่าว เป็นการรับรู้ถึงหนี้เงินกู้ที่จำเลยที่ 1 ได้ก่อให้เกิดขึ้นและได้ให้สัตยาบันในหนี้ดังกล่าว หนี้จึงเป็นหนี้ที่สามีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490 (4) จำเลยที่ 2 ในฐานะภริยาต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 เป็นสามีรับผิดชอบชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่โจทก์ด้วย

ในฎีกาใหม่ที่กลับบรรทัดฐานเดิม ศาลฎีกาได้เขียนไว้ว่า ในส่วนที่สามีค้าประกันจำเลยที่ 1 ไม่ใช่นิติกรรมที่จำต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรส ตรงนี้ต้องเข้าใจว่า การให้สัตยาบันหนี้ที่สามีภริยาได้ก่อขึ้นในระหว่างสมรสที่จะกลายเป็นหนี้ร่วมตามมาตรา 1490 (4) นั้น ตัวบทมิได้จำกัดว่า หนี้ดังกล่าวจะต้องเกิดจากนิติกรรมที่ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสตามมาตรา 1476 หรือจะเป็นการก่อหนี้ส่วนตัวที่ทำได้โดยลำพัง ตัวบทคงระบุแต่ว่า เป็นหนี้ที่ก่อขึ้นในระหว่างสมรส

เพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียวเท่านั้น การที่สามีหรือภริยาแอบไปทำหนี้เพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียวยิ่งน่าจะเป็นนิติกรรมที่ฝ่ายหลังนี้มีอำนาจจัดการโดยลำพังตามมาตรา 1473 อันหมายถึงนิติกรรมเกี่ยวกับสินส่วนตัว หรือนิติกรรมเกี่ยวกับสินสมรสที่ไม่อยู่ในกรอบ 8 กรอบที่ต้องขอความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่ายในมาตรา 1476 นอกจากนี้ หนี้ร่วมในมาตรา 1490 ที่บทความนี้พูดถึงจะมีที่เกี่ยวกับสินสมรสก็เพียงหนี้ที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (2) อันได้แก่หนี้ที่เกี่ยวกับสินสมรสเป็นคนละเรื่องกับการจัดการสินสมรสในมาตรา 1476 ที่สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกัน หรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง แยกเด็ดขาดออกไปจากหลักการจัดการสินส่วนตัวในมาตรา 1473 ซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าสินส่วนตัวของคู่สมรสฝ่ายใดให้ฝ่ายนั้นเป็นผู้จัดการ

ความจริงแล้ว การตีความพฤติกรรมการร่วมรับรู้ โดยการลงลายมือชื่อของภริยาให้ความยินยอมหรือลงลายมือชื่อซึ่งเป็นพยานในการทำนิติกรรมของสามีที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายหลังนี้ฝ่ายเดียวว่าเป็นการให้สัตยาบันล่วงหน้า อันมีผลให้ภริยาต้องร่วมรับผิดชอบจากสินส่วนตัวและสินสมรสส่วนของตนในฐานะที่เป็นหนี้ร่วมของสามีภริยาตามมาตรา 1489 นั้น ควรจะต้องตีความโดยเคร่งครัด ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะเสียในมูลหนี้ (มาตรา 11) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินเป็นโจทก์ซึ่งภริยาจำต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มของธนาคาร ในกรณีมีข้อสงสัย ให้ตีความสัญญาสำเร็จรูปไปในทางที่เป็นคุณแก่ฝ่ายซึ่งมิได้เป็นผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูปนั้น (มาตรา 4 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540)

สุดท้าย ในแง่เศรษฐศาสตร์และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ธนาคารหรือสถาบันการเงินน่าจะปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติในการทำสัญญาใด ๆ กับคู่สมรส ให้ง่าย ชัดแจ้งและโปร่งใส โดยสอบถามสามีและภริยาว่าจะให้ภริยามาเป็นลูกหนี้ร่วมในสัญญาที่สามีจะทำหรือไม่ เช่นนี้ย่อมจะไม่มีปัญหาที่จะต้องไปตีความว่าการลงชื่อเป็นพยานหรือการให้ความยินยอมของภริยาเป็นการให้สัตยาบันล่วงหน้าแก่หนี้ที่ให้ประโยชน์แก่สามีฝ่ายเดียวหรือไม่? อย่างไร?

แผนผังการให้สัตยาบันใน ป.พ.พ.

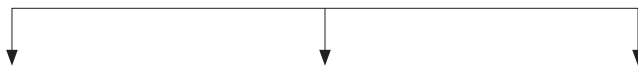
ม.179

ให้สัตยาบันภายหลังเวลาที่มูลเหตุแห่งโมฆียะกรรมหมดสิ้นไปแล้ว

ม.823

ตัวการให้สัตยาบันการนอกเหนืออำนาจของตัวแทน

ม.1480

สามีหรือภริยาให้สัตยาบัน
การจัดการสินสมรสที่
ไม่ได้รับความยินยอม

ม.1490(4)

สามีหรือภริยาให้สัตยาบัน
หนี้ที่คู่สมรสอีกฝ่ายก่อเพื่อ
ประโยชน์ตนเองฝ่ายเดียว